

Dato: 27.11.2024

Notat

Tilleggsnotat på bakgrunn av formannskapetets innstilling i sak om budsjett og økonomiplan for perioden 2025 - 2028

På bakgrunn av formannskapetets innstilling i saken om budsjett og økonomiplan for perioden 2025 – 2028, vurderer kommunedirektøren det som hensiktsmessig å gi en tilbakemelding på enkelte endringstiltak i formannskapetets innstilling.

Hensikten med dette notatet er å gi kommunestyret et så bra som mulig beslutningsgrunnlag i arbeidet med budsjett og økonomiplan, fram til den endelige budsjettbehandlingen den 4. desember.

I notatet gjør kommunedirektøren en vurdering av to moment; risiko for negative konsekvenser og realismen i tiltakene. Kommunedirektøren vurderer det som nødvendig å gjøre politisk ledelse oppmerksom på dette, siden kommunedirektørens budsjettforslag inkluderer betydelige omstillingstiltak fra før, samt at vi, etter all sannsynlighet, må tømme hele kommunens disposisjonsfond for å kunne dekke årets regnskapsmessige merforbruk.

I det følgende ønsker kommunedirektøren å kommentere følgende tiltak i formannskapetets forslag til endringer i budsjett og økonomiplan:

Økt ansettelseskontroll/variabel lønn: Det er foreslått reduksjon på kr 2 000 000 årlig fra 2025 og ut økonomiperioden.

De fleste tilsetninger i antall stillinger og variabel lønn tas innenfor området helse og omsorg. Økt ansettelseskontroll er iverksatt og det gjennomføres ved at det gjøres en vurdering ute i enheten, som har ledig stilling i henhold til faste avklaringspunkter om omfordeling av arbeidsoppgaver, behov for stillingen og finansiering. Deretter tas vurderingen opp med enhetsleder og kommunalsjef. Ingen stillinger lyses ut før denne vurderingen er gjennomført og det er konkludert med at det er behov for ny rekruttering i den/de aktuelle stillingen(e).

I kommunedirektørens forslag til budsjett er det foreslått tiltak for å redusere bemanningen innen enhetene med forventet besparing:

Enhet	Reduksjon bemanning 2025	Reduksjon bemanning 2026-2028
Bolig og mestring	5 900 000 kr	5 900 000 kr
Institusjon og hjemmetjenester	9 240 000 kr	9 240 000 kr
Helsefremming	2 370 000 kr	2 800 000 kr
Samlet	17 510 000 kr	17 940 000 kr

I kommunedirektørens forslag til budsjett er det foreslått tiltak på reduksjon i forhold til variabel lønn for enhetene:

Enhet	Nedtrekk variabel lønn 2025 - 2028
Bolig og mestring	840 000 kr
Institusjon og hjemmetjenestene	4 975 000 kr (inkl. kjøp av sykepleiertjenester)
Samlet	5 815 000 kr

Reduksjon ut over dette vurderes ikke som realistisk på det nåværende tidspunkt. Dette begrunnes med at det tar tid å gjennomføre gode prosesser for å kunne ta ned tjenestenivået og på den måten redusere behovet for antall ansatte og innleie av vikarer ved fravær, i tråd med de tiltakene som allerede er identifisert og vurdert som realistiske. Kommunen må gi forsvarlige tjenester for innbyggerne i henhold til lov om kommunale helse- og omsorgstjenester, kapittel 3. Vedtak om mer reduksjon i rammen til ansettelseskontroll og variabel lønn, vil medføre økt risiko for at kommunen ikke kan de yte lovpålagte tjenestene innen helse og omsorg, og/eller risiko for at ytterligere innsparingskrav ikke kan overholdes.

Reduksjon helse og omsorg: Det er foreslått en ytterligere reduksjon på kr 2 400 000 for 2025 og årlig ut økonomiperioden på kr 4 800 000. Det ytterlige nedtrekket bør sees i sammenheng med tiltakene som er presentert innen de ulike enhetene i helse og omsorg i forslaget fra kommunedirektøren og beskrivelsen ovenfor. Ytterligere nedtrekk innen helse og omsorg i 2025 og i økonomiperioden, vurderes som lite realistisk per nå. Det er iverksatt mange prosesser for å identifisere framtidens helsetjenester og avklare tjenestenivå for innbyggere i Levanger kommune. Dette er en prosess som må ta tid og som berører innbyggere og ansatte. Etter hvert som arbeidet pågår, forventer vi at det kan avdekkes ytterlige gevinster. Men det er for tidlig i prosessen til å tallfeste gevinster på dette arbeidet. For å kunne redusere tjenestene innen helse og omsorg ytterligere, vil det medføre økt omstillingstrykk der det må tas ned enda flere stillinger. Enhetene blir da tvunget til å prioritere enda hardere på hvem som skal motta helsetjenester og når. Det er stor risiko for at det er lavterskeltilbudene som blir redusert først. Noe som står i motsetning til ytret ønske om økt fokus på forebygging, slik at innbyggere kan bo lengre hjemme med lav grad av tjenester fra kommunen.

Overligger sykehus: Det er foreslått reduksjon i forhold til overligger på sykehus med ytterligere kr 500 000,- fra 2025 og årlig i hele økonomiperioden.

Per oktober hadde Levanger kommune blitt fakturert med kr 3 553 000, som følge av overligger på sykehuset. I kommunedirektørens forslag til budsjett ble det lagt inn et forslag om å redusere dette til kr 1 000 000. Dette på grunn av at det er iverksatt flere tiltak for å kunne redusere antall overligger på sykehuset og på den måten redusere kommunens utgifter. En ytterligere reduksjon på kr 500 000 synes som urealistisk. Dette på bakgrunn av tidligere erfaringer med at antall pasienter som blir innlagt på sykehuset varierer stort i løpet av året og dermed er usikkerheten stor i forhold til hvor mange pasienter som skrives ut daglig. Vi er eksempelvis nå på tur inn i en periode på året der det erfaringsmessig oppstår flere fallulykker som følge av is og økt forekomst av ulike virussykdommer.

Forvaltning: Det er foreslått å redusere forvaltning med kr 400 000 i 2025 med helårsvirkning på kr 800 000 fra 2026.

Forvaltning drifter i dag med minimumsbemanning ut fra folketall og antall saksbehandlere. Det har over tid samlet seg opp mange saker som ligger til behandling hos forvaltning, og som medfører lang ventetid for innbyggere som søker om ulike tjenester. Lang saksbehandlingstid medfører også at iverksatte tjenester ikke blir evaluert og korrigert når behovet til innbyggerne endres. Dette skyldes delvis innføring av

Helseplattformen, der ansatte ble fristilt fra ordinær saksbehandling for å bistå med innføringen. I tillegg har enheten hatt en del sykefravær og annet fravær, der det ikke har vært satt inn vikarer. Dette pga. det er utfordrende å få engasjert kvalifiserte vikarer til å kunne ta oppdrag og kommunestyrets vedtak i juni om å redusere driften blant annet med streng ansettelseskontroll og innleie av vikarer. Dette har medført at antall saker som ligger til behandling har økt. Den lange saksbehandlingstiden påvirker tjenestetilbudet til innbyggere og arbeidshverdagen til de ansatte ute i enhetene. En reduksjon i stilling ved forvaltningen vil medføre enda lengre saksbehandlingstid, enn det som er nå.

Videre er det viktig å presisere at gjennomføring av effektiviseringstiltak innen både hjemme- og institusjonstjenesten, samt Bolig og mestring, er avhengig av riktig utforming av enkeltvedtak i Forvaltning. En ytterligere reduksjon av kapasitet innen forvaltning vil dermed kunne påvirke effektivisering og innsparingstiltak innen ovennevnte tjenester. Kommunedirektøren kan dermed ikke anbefale en ytterligere reduksjon av kapasiteten innen Forvaltning.

Service og digitalisering - stillingen rådgiver kommunikasjon og digitalisering Siden opprettelsen av en kombinasjonsstilling som kommunikasjon/digitaliseringsrådgiver våren 2023, har administrasjonen hatt en ny og etterlengtet kompetanse i organisasjonen. Stillingen erstattet to årsverk innen Service og digitalisering og medførte dermed en innsparing.

Rådgiver kommunikasjon og digitalisering gir lederstøtte i kommunikasjonsfaglige spørsmål, løpende mediehåndtering og innbyggerdialog på nettsiden og sosiale medier, samt driftsoppgaver knyttet til digitale tjenester. Stillingen har vært delt 50/50 mellom kommunikasjon og digitalisering. Stillingen har også satt oss i stand til å følge opp det politiske vedtaket om etablering av en kommunikasjonsstrategi knyttet til gevinstrealiseringsprogrammet. Vi har også kunne sikre en god oppfølging av denne planen gjennom denne stillingsressursen.

Ressursen har også vært en del av kriseberedskapen i kommunen. Belastningen på service- og digitaliseringsenheten, som fra før av har hatt store kutt (blant annet en ekstra million i 2024 i tillegg til 2 % flatt kutt), blir enda større. Dette medfører at realismen i andre planlagte innsparinger utfordres. Digitalisering og utviklingsoppgaver knyttet til fornying av programvare, opplæring og forenkling av arbeidsprosesser både internt og eksternt vil nedprioriteres, noe som kan få direkte konsekvenser for organisasjonens omstillingsevne.

Brann- og redning: Tjenesten er i dag dimensjonert på lovens minimum. Det er i kommunedirektørens forslag til budsjett lagt en forutsetning om økte inntekter. En ytterligere reduksjon i rammen tilsvarende 500.000 kr vil føre til dimensjonering av mannskapene som er lavere enn lovkravet. Kommunedirektøren gjør videre oppmerksom på at Midt-Norge 110-sentral har økte kostnader som gjør at kommunen må betale 130.000 kr mer neste år ut over det som ligger i kommunedirektørens forslag til budsjett.

Oppsigelse av Explorative: Forslag om å si opp avtalen med Visit Innherred/Explorative gjør at sak 105/2024 «Vurdering av reiselivssamarbeidet på Innherred» som egentlig ble sluttbehandlet i formannskapet 30. oktober, nå legges fram til sluttbehandling i kommunestyret 4. desember. Innstilling fra formannskapet: «*Et felles destinasjonssamarbeid er viktig for å utvikle reiselivet i Levanger. Levanger skal fortsatt være med i et felles destinasjonssamarbeid med andre kommuner på Innherred.*». Kommunedirektøren har laget et eget notat om konsekvensene av oppsigelse av denne avtalen som legges ved saken.

Teknisk: Forslaget gir en samlet reduksjon i budsjettet for teknisk område på 2,8 mill. kr. (Teknisk enhet 1 mill. kr, renhold 0,6 mill. kr, Tilsynsvakt 0,4 mill. kr og Drift og anlegg 0,8 mill. kr). Dette kommer i tillegg til kostnadsreducerende tiltak og økte inntekter i kommunedirektørens budsjettforslag og utgjør ca. 10% av netto driftsbudsjett for enheten. Det er stor sannsynlighet for at det ikke er mulig å holde nytt budsjett etter det nye nedtrekket. Det vil ikke være rom for økt strømpris og det må ikke oppstå vær-situasjoner som blir krevende for vinterdrifta av vegene. Enheten må man sette nye og langt lavere standarder for drift av bygg og uteområder samt drift av vegger og annen infrastruktur. Det er påregnelig med oppgaveglidning for drift av bygg, der enhetene som bruker byggene må bruke tid på driftstiltak som i dag utføres av renholdere og driftsteknikere.

Tilsynsvakt og vaktmestertjeneste i Åsenhallen og Skognhallen er tilskudd til idrettslagene for å holde hallene i orden før og etter trening. Lagene bruker dette fritt i egne budsjetter. Forslaget om å fjerne tilskuddet gjør at kommunedirektøren må forutsette at lagene fortsatt gjør jobben, men uten å få tilskudd.

Peter Ardon
kommunedirektør